

بِسْمِ تَعَالَى

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره دروس نظری و عملی

مشخصات درس:

۱۸	تعداد دانشجویان	مهندسی بهداشت محیط	گروه آموزشی
۱/۵	تعداد واحد	مدیریت بهداشت محیط در شرایط اضطراری	عنوان درس
۱۴۰۱/۰۶/۲۷ ۱۴۰۱/۱۰/۱۰	تاریخ شروع و پایان دوره	کارشناسی پیوسته	مقطع تحصیلی
شنبه ها ساعت ۸ تا ۱۰	روز و ساعت جلسات	اول ۱۴۰۱	نیمسال تحصیلی
کاربرد گندزداها و پاک کننده ها در بهداشت محیط، تصفیه آب، تصفیه فاضلاب، کلیات پسماند، آلودگی هوا	دروس پیش نیاز	دکتر حسن دهداری راد	مدرس/مدرسین درس
دانشکده علوم پزشکی سیرجان	محل برگزاری	دکتر حسن دهداری راد	مسئول درس (دروس اشتراکی)
حضور	روش برگزاری (حضور/امجازی/ترکیبی)	نظری	نوع واحد (نظری/عملی)

شرح کلی درس:

توصیفی کوتاه و مختصر از درس را در یک یا دو پاراگراف بنویسید.

آشنایی با حوادث طبیعی، اثرات آن ها، مشکلات بهداشتی بخصوص مسائل بهداشت محیطی در شرایط اضطراری و اقدامات لازم در جهت رفع نیازهای بهداشت محیط در این شرایط بسیار مهم است. آشنایی، برنامه ریزی سازمان های مختلف ملی و بین المللی و نقش پرسنل بهداشت محیط در تیم های بهداشتی جهت انجام اقداماتی نظیر گندزدایی، تامین آب، دفع فاضلاب، مبارزه با جوندگان و ناقلین و دفع پسماند، تامین بهداشت مواد غذایی بسیار مهم و حیاتی می باشد که در این درس به این موارد پرداخته می شود.

هدف/اهداف کلی درس:

با مراجعه به کوریکولوم رشته، هدف/اهداف کلی درس را بنویسید.
آشنایی و کسب مهارت در زمینه اقدامات بهداشتی بخصوص در شرایط اضطراری و نحوه مشارکت پرسنل بهداشت محیط در تیم های بهداشتی و پزشکی در شرایط بحرانی

روش تدریس:

مشخص کنید از چه روش تدریسی در آموزش استفاده می‌نمایید. روش تدریس را بر اساس موضوع، زمان کلاس، منابع و امکانات و نحوه مشارکت فراگیران انتخاب کنید و در صورت امکان مشارکت فراگیران و شرکت آنان در بحث های کلاسی را در اولویت قرار دهید.

☒	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☒	روش تدریس بحث گروهی
☒	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☒	روش تدریس در گروه های کوچک	☐	روش تدریس آزمایشگاهی

سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

به منظور تسهیل فرآیند یاددهی-یادگیری، در آموزش خود از چه وسایل آموزشی استفاده می کنید.

☒	جزوه	☒	پاورپوینت
☒	کتاب	☐	فیلم آموزشی
☒	وایت برد	☐	نرم افزار
☒	تصویر	☐	ماکت
☐	چارت	☐	لوازم واقعی
☐	فایل صوتی	☐	پوستر

سایر موارد: ...

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

مشخص کنید که فراگیران چه وظایف و مسئولیت‌هایی در طول ترم دارند.

- حضور به موقع و منظم در کلاس
- مشارکت در فعالیت های کلاسی
- پاسخگویی به سوالات مطرح شده در کلاس درس
- رعایت سکوت در هنگام ارائه مطالب درس توسط استاد

نحوه ارزیابی فراگیران:

- با توجه به اهداف اختصاصی درس، مشخص کنید که از چه روشی برای ارزیابی فراگیران استفاده می‌کنید.

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☒	سئوالات صحیح-غلط	☒	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☒	کار عملی	☒	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
		☒	پرسش‌های کلاسی

سایر موارد: ...

- مشخص کنید که نمره نهایی دانشجو با توجه به چه فعالیت هایی تعیین می شود. همچنین میزان نمره و یا درصد مرتبط با هر فعالیت را نیز مشخص کنید.

ردیف	عناوین	نمره/درصد
۱	مشارکت در فعالیت های کلاسی	۵ درصد
۲	پاسخگویی به سوالات مطرح شده در هنگام تدریس	۵ درصد
۳	نداشتن غیبت در کلاس	۵ درصد
۴	امتحان میان ترم	۳۵ درصد
۵	امتحان پایان ترم	۵۰ درصد

سیاست ها و قوانین:

قوانین کلاس خود را به صورت شفاف برای فراگیران شرح دهید.

- رعایت سکوت در هنگام تدریس
- خاموش کردن موبایل در کلاس درس و پرهیز از صحبت کردن و ارسال پیام در کلاس درس
- در کلاس های درس باید یک به یک اجازه بگیرید و به نوبت صحبت کنید صبر کنید صحبتی تمام شود و بعد شما ادامه دهید.
- در کلاس درس هرگز به نوشتن یا مطالعه درس دیگر نپردازید این امر بیانگر بی توجهی شما به کلاس و استاد می باشد.
- خوردن، آشامیدن، آدامس جویدن در کلاس درس دور از ادب است
- قطع سخنان استاد و هر کس دیگری در کلاس بسیار زشت و توهین آمیز است حتی اگر شما بخواهید از کسی جانبداری کنید
- یادتان باشد می توانید با استاد خود دوست باشید اما نباید مانند دوستان خود با ایشان رفتار کنید. بهترین دوست استاد، کسی است که رعایت ادب و نزاکت را کند
- هیچگاه در کلاسها به شخصیت افراد، اقوام و جنس مخالف توهین نکنید
- به کسی به چشم تحقیر نگاه نکنید.
- در کلاس از زبان ایما و اشاره استفاده نکنید
- زمانی که از شما سئوالی می شود برخیزید و محترمانه پاسخ دهید. حتی اگر بلد نبودید برخیزید و عذرخواهی کنید.

جدول زیر را بر اساس رئوس مطالبی که در هر جلسه آموزش می دهید کامل کنید.

توجه: در قسمت اهداف رفتاری، نوع هدف (حیطه شناختی، حیطه عاطفی و حیطه روانی - حرکتی) را مشخص کنید.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با ...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس / مدرسین
۱	کلیات حوادث، طبقه بندی و اثرات کلی بلایای طبیعی و سازمانهای مسئول مملکتی و بین المللی	کلیات حوادث، طبقه بندی و اثرات کلی بلایای طبیعی و سازمانهای مسئول مملکتی و بین المللی آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ بلایا را تعریف کند و با انواع بلایا آشنا شود. ❖ طبقه بندی و اثرات کلی بلایای طبیعی و سازمانهای مسئول مملکتی و بین المللی را بشناسد. ❖ مفاهیم فاجعه و سانحه را با هم مقایسه نماید. ❖ حادثه را تعریف نماید. ❖ سازمانهای مسئول مملکتی و بین المللی در حوادث را بشناسد (حیطه شناختی). 	دکتر حسن دهداری راد
۲	آشنایی با انواع شامل بلایای طبیعی و انسان ساخت، اهمیت و نتایج آن	انواع بلایای طبیعی و انسان ساخت، اهمیت و نتایج آن، (زمین لرزه، طوفان ها، سونامی، موج سرمای سخت، سیل، گرد باد، بهمن، رعد و برق، تغییرات شدید درجه حرارت، خشکسالی، آتشفشان، آتش سوزی، جنگ، مهاجرت آوارگان، اپیدمی و.... آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ انواع بلاها شامل بلایای طبیعی و انسان ساخت، اهمیت و نتایج آن، (زمین لرزه، طوفان ها، سونامی، موج سرمای سخت، سیل، گرد باد، بهمن، رعد و برق، تغییرات شدید درجه حرارت، خشکسالی، آتشفشان، آتش سوزی، جنگ، مهاجرت آوارگان، اپیدمی و.... را توضیح دهد (حیطه شناختی). 	دکتر حسن دهداری راد
۳	آشنایی با اقدامات اضطراری برای هر نوع بلایا - اقدامات پیش از وقوع	اقدامات اضطراری پیش از وقوع برای هر نوع بلایا آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اقدامات اضطراری پیش از وقوع برای هر نوع بلایا را توضیح دهد (حیطه شناختی). 	دکتر حسن دهداری راد
۴	آشنایی با اقدامات اضطراری برای هر نوع بلایا	اقدامات اضطراری هنگام وقوع و پس از وقوع برای هر نوع بلایا آشنا شود.	<ul style="list-style-type: none"> ❖ اقدامات اضطراری هنگام وقوع و پس از وقوع برای هر نوع بلایا را شرح دهد (حیطه شناختی). 	دکتر حسن دهداری راد

			-اقدامات هنگام وقوع - اقدامات پس از وقوع	
دکتر حسن دهداری راد	❖ جایگاه بهداشت محیط در شرایط بحران، تعریف بحران، مدیریت بحران در شرایط اضطراری و اسناد بالادستی قانون مدیریت بحران را توضیح دهد (حیطه شناختی).	جایگاه بهداشت محیط در شرایط بحران، تعریف بحران، مدیریت بحران در شرایط اضطراری و اسناد بالادستی قانون مدیریت بحران آشنا شود.	آشنایی با جایگاه بهداشت محیط در شرایط بحران	۵
دکتر حسن دهداری راد	❖ برنامه ریزی و مدیریت فعالیت های بهداشت محیط (هماهنگی، سازمان دهی، تعداد کارکنان، تجهیزات و لوازم حمل و نقل، مسکن و غذا برای کارکنان امداد، قواعد و مقررات) را بیان کند (حیطه شناختی).	برنامه ریزی و مدیریت فعالیت های بهداشت محیط (هماهنگی، سازمان دهی، تعداد کارکنان، تجهیزات و لوازم حمل و نقل، مسکن و غذا برای کارکنان امداد، قواعد و مقررات) آشنا شود.	آشنایی با برنامه ریزی و مدیریت فعالیت های بهداشت محیط	۶
دکتر حسن دهداری راد	❖ اقدامات بهداشت محیط در زمینه های ارزیابی سریع بهداشتی و جستجو، نجات و تخلیه را توضیح دهد (حیطه شناختی).	اقدامات بهداشت محیط در زمینه های ارزیابی سریع بهداشتی و جستجو، نجات و تخلیه آشنا شود.	آشنایی با اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری: - ارزیابی سریع بهداشتی - جستجو، نجات و تخلیه	۷
دکتر حسن دهداری راد	❖ اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری از جمله مراقبت و کمک های اولیه و همچنین شرایط بهداشتی برپایی مکان های اسکان موقت و اردوگاههای چادری را تشریح کند (حیطه شناختی).	اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری از جمله مراقبت و کمک های اولیه و همچنین شرایط بهداشتی برپایی مکان های اسکان موقت و اردوگاههای چادری آشنا شود.	آشنایی با اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری: -مراقبت و کمک های اولیه - شرایط بهداشتی برپایی مکان های اسکان موقت و اردوگاههای چادری	۸
دکتر حسن دهداری راد	❖ اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری در زمینه های تامین آب آشامیدنی سالم، دفع فضولات انسانی و حیوانی، مدیریت پسماند و بهداشت مواد غذایی را توضیح دهد (حیطه شناختی).	اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری در زمینه های تامین آب آشامیدنی سالم، دفع فضولات انسانی و حیوانی، مدیریت پسماند و بهداشت مواد غذایی آشنا شود.	آشنایی با اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری: -تامین آب آشامیدنی سالم، دفع فضولات انسانی و حیوانی -مدیریت پسماند - بهداشت مواد غذایی	۹

<p>دکتر حسن دهداری راد</p>	<p>❖ اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری از جمله مدیریت پسماند در مراکز ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، مبارزه با بندپایان و جوندگان و مدیریت فاضلاب را شرح دهد (حیطه شناختی).</p>	<p>اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری از جمله مدیریت پسماند در مراکز ارائه خدمات بهداشتی و درمانی، مبارزه با بندپایان و جوندگان و مدیریت فاضلاب آشنا شود.</p>	<p>آشنایی با اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری: -مدیریت پسماند در مراکز ارائه خدمات بهداشتی و درمانی - مبارزه با بندپایان و جوندگان - مدیریت فاضلاب</p>	<p>۱۰</p>
<p>دکتر حسن دهداری راد</p>	<p>❖ نحوه ضدعفونی آمبولانس، حمل و نقل و دفن اجساد و همچنین آلودگی هوای ناشی از بلای طبیعی و کنترل آن را توضیح دهد (حیطه شناختی).</p>	<p>نحوه ضدعفونی آمبولانس، حمل و نقل و دفن اجساد و همچنین آلودگی هوای ناشی از بلای طبیعی و کنترل آن آشنا شود.</p>	<p>آشنایی با نحوه ضدعفونی آمبولانس، حمل و نقل و دفن اجساد آشنایی با آلودگی هوای ناشی از بلای طبیعی و کنترل آن</p>	<p>۱۱</p>
<p>دکتر حسن دهداری راد</p>	<p>❖ اقدامات بهداشتی در شرایط جنگی، مشکلات بهداشتی و درمانی در مناطق جنگی، مشکلات بهداشتی و درمانی آوارگان و همچنین با بیماری های شایع بعد از وقوع بلایا و سوانح را توضیح دهد (حیطه شناختی).</p>	<p>اقدامات بهداشتی در شرایط جنگی، مشکلات بهداشتی و درمانی در مناطق جنگی، مشکلات بهداشتی و درمانی آوارگان و همچنین با بیماری های شایع بعد از وقوع بلایا و سوانح آشنا شود.</p>	<p>آشنایی با اقدامات بهداشتی در شرایط جنگی، مشکلات بهداشتی و درمانی در مناطق جنگی، مشکلات بهداشتی و درمانی آوارگان آشنایی با بیماری های شایع بعد از وقوع بلایا و سوانح</p>	<p>۱۲</p>

منابع درس:

مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات مقاله
مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ کتاب

- 1-راهنمای بهسازی محیط در بلای طبیعی/ دکتر ندیم/ مرکز نشر دانشگاهی
- 2-مدیریت بحران در نواحی شهری/ مجید عبداللهی/ انتشارات سازمان شهرداری ها
- 3-بهداشت در بلایا/ الهیار عرب/ انتشارات گلبان
- 4-اقدامات بهداشتی در شرایط اضطراری/ احمد اصل هاشمی/ نشر اختر
- 5-راهنمای عملیات بهداشت محیط در شرایط اضطراری و بلایا/ دکتر محمدی/ مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت
- 6-راهنمای مدیریت بهداشت محیط در شرایط اضطراری و بلایا/ دکتر محمدی/ مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت
- 7-بهسازی محیط در شرایط اضطراری/ دکتر کاظم ندافی/ انتشارات نص
- 8-راهنمای آمادگی بخش بهداشت و درمان در برابر وضعیت های اضطراری و بلایا/ وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

9- Wisner, Ben, Adams, John & World Health Organization. (2002). Environmental health in emergencies and disasters: a practical guide / edited by B. Wisner, J. Adams. World Health Organization.